

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/201/2022
Identifikačné číslo spisu:	5319201554
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5319201554.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. G., N. K. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Ľubošom Kráľom, Martin, Červenej armády 1, proti žalovanej X. G., N. K. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK JUDr. Repáš a partneri, s.r.o., Martin, M. R. Štefánika 25, IČO: 50 711 776, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a vzájomnej žaloby žalobcov 1/ X. G., 2/ I. G., obaja bytom N. K. XXX, zastúpení advokátskou kanceláriou AK JUDr. Repáš a partneri s.r.o., Martin, M. R. Štefánika 25, IČO: 50 711 776, proti žalovanému S. G., N. K. XXX, zastúpenému advokátom Mgr. Ľubošom Kráľom, Martin, Červenej armády 1, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 5C/18/2018, o dovolaní žalovanej a žalobcov zo vzájomnej žaloby proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. marca 2022 sp. zn. 9Co/148/2020, 9Co/149/2020

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 17. marca 2022 sp. zn. 9Co/148/2020, 9Co/149/2020 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorým:

1. zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán,
2. zriadil v prospech žalovanej vecné bremeno,
3. rozhodol o náhrade trov konania strán a štátu

a vo výroku, ktorým rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania z r u š u j e a v e c m u v r o z s a h u z r u š e n i a v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

II. V ostatnej časti dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 5C/18/2018-339 zo dňa 09.07.2020 v spojení s doplnčacím rozsudkom č. k. 5C/18/2018-378 zo dňa 26.10.2020 vo výroku I. zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území N. K., okres Y. Y., zapísaným na liste vlastníctva č. XXX k parcelám CKN č. 900/4, 900/5, 915/19 a vyporiadal ho reálnym rozdelením podľa geometrického plánu zhotoveného F.. D. Z. č. 165/2017 zo dňa 04.12.2017 autorizačne overeného dňa 04.12.2017 F.. Z. a overeným Okresným úradom Turčianske Teplice, katastrálnym odborom dňa 15.12.2017 pod č. 267/2017, pričom žalobcovi do výlučného vlastníctva prikázal nehnuteľnosti CKN č. 900/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m², CKN č. 900/5 -

zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², CKN č. 915/21 - vodná plocha o výmere 1 m² a do výlučného vlastníctva žalovanej novovytvorenej parcely CKN č. 900/7 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 40 m², CKN č. 900/8 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 50 m², CKN č. 915/19 - vodná plocha o výmere 5 m². Zároveň súd zriadil v prospech žalovanej vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti parcely CKN č. 900/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m² v rozsahu podľa geometrického plánu č. 165/2017 zo dňa 4.12.2017 vyznačeného bodmi 1. a 8., ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku. Vzájomnú žalobu X. G. a I. G., ktorou sa domáhali určenia, že parc. KN-C č. 900/4 - zastavaná plocha o výmere 96 m² vlastníctva do ich bezpodielového vlastníctva súd zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na ich náhradu. Doplniacim rozsudkom súd priznal Slovenskej republike voči žalobcovi a žalovanej nárok na náhradu trov konania, ktoré boli na znalecké dokazovanie hradené zo štátnych prostriedkov.

1.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobe o určenie vlastníckeho práva nemohol vyhovieť, nakoľko nebolo preukázané, v akom rozsahu mali žalobcovia nehnuteľnosť vydržať. V roku 1975 bolo jednoznačne preukázané, že celú CKN parcelu 900/4 vydržať nemohli, pretože ju neužívali v celom rozsahu. Na žalobcoch bolo dôkazné bremeno, aby preukázali, v akom rozsahu prípadne z parcely CKN 900/4 mali nehnuteľnosť užívať a akým spôsobom boli splnené podmienky pre vydržanie. Vzhľadom k tomu, že neunesli dôkazné bremeno tvrdenia, súd vzájomnú žalobu zamietol.

1.2. Následne súd podľa ust. § 142 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej reálnou deľbou podľa geometrického plánu zhotoveného F. D. Z. č. 165/2017 zo dňa 04.12.2017, ktorý predložil žalobca. Uviedol, že žiadosti žalovanej o nový geometrický plán, ktorý by obsahoval iné rozdelenie parciel nevyhovelo vzhľadom na dĺžku trvania sporu a postoj strán k predmetu konania. Skonštatoval, že reálne rozdelenie zodpovedalo výške spoluvlastníckych podielov, geometrický plán obsahoval aj vyznačenie vecného bremena cez novovytvorenú parcelu C-KN 900/4 tak, aby mala žalovaná prístup na svoj ďalšie pozemky, na ktorých má umiestnené prípojky.

1.3. Pri rozhodnutí o trovách konania, resp. trovách štátu súd vychádzal z účelu žaloby a dospel k záveru, že zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, resp. prejudiciálne skúmanie vzniku vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam bolo v záujme oboch strán sporu, a preto náklady na im vzniknuté trovy si každá zo strán sporu bude znášať sama a náklady vzniknuté Slovenskej republike uhradia spoločne v rovnakom pomere.

2. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 17.03.2022 sp. zn. 9Co/148/2020, 9Co/149/2020 na odvolanie žalobcu a žalovanej a žalobcov zo vzájomnej žaloby napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s doplniacim rozsudkom potvrdil a vyslovil, že žalobca S. G. má proti žalovanej X. G. a žalobcovi I. G. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že nebola preukázaná existencia držby konkrétnej nehnuteľnosti a dobrej viery. Na zdôraznenie správnosti záveru súdu prvej inštancie uviedol, že pokiaľ by v minulosti žalobcovia nadobudli časť z parcely č. 900/4, v konaní nijakým spôsobom nepreukázali, o ktorú časť nehnuteľností a v akej výmere sa jedná. Skonštatoval, že aj pri ohliadke, ktorú vykonal v odvolacom konaní na mieste samom dospel k záveru, že tvrdenia o užívaní celej nehnuteľnosti v súčasnosti oplotenej, nie sú správne, pretože nebola pre súčasnú oplotenú parcelu splnená podmienka držby a dobrej viery od roku 1975, tak ako na to poukazovali vo vzájomnej žalobe žalobcovia, keď mali nehnuteľnosť odkúpiť. Pri ohliadke bolo zrejmé, že súčasné oplotenie vzniklo až následne po prekrytí vodného toku, keď pred domom žalobcov sa nachádzala asfaltová cesta, ktorá zároveň tvorila príjazd k pôvodnej bráne žalobcu ako vstupu na jeho pozemok. Tvrdenie uvedené v žalobe, že užívali nehnuteľnosť v takom rozsahu, ako je v súčasnej dobe oplotená, je nepravdivé. Nezodpovedá tomu ani pôvodná línia oplotenia aj ďalších vedľajších pozemkov, ale najmä ešte pozostatky asfaltovej cesty a pôvodná vstupná brána na pozemok k rodinnému domu žalobcu.

2.2. Vo vzťahu k výroku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej odvolací súd uviedol, že „...zo strany žalobcu bol predložený geometrický plán, ktorý reálne rozdelil spoločné nehnuteľnosti, pričom bolo prihlíadané na výšku spoluvlastníckeho podielu, ako aj účelné využitie veci, keď cez spoločnú nehnuteľnosť má zabezpečený prístup k domu (pôvodnou bránou), resp. zriadením vecného bremena mal byť zabezpečený prechod na nehnuteľnosť žalobcov za účelom prístupu na ich záhradu. Žalovaná síce aj pri ohliadke vykonanej odvolacím súdom namietala nesprávne,

resp. neúčelné rozdelenie nehnuteľností, avšak nijakým spôsobom nedoložila ako by súd mal nehnuteľnosť rozdeliť.“ Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pričom skonštatoval, že súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel ku skutkovým a právnym záverom, na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukázal.

3. Proti vyššie uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná a žalobcovia zo vzájomnej žaloby.

3.1. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe o určenie vlastníctva dovolateľa uviedli, že rozhodnutia súdov v základnom konaní vykazujú vadu pri riešení právnej otázky vydržania, pričom právnú otázku sformulovali tak, „či boli odvolacím súdom zákonne a spravodlivo posúdené podmienky vydržania a či je rozhodnutie odvolacieho súdu zákonné“. V ďalšej časti dovolania sumarizovali v priebehu konania nimi tvrdený skutkový stav a namietali jeho nesprávne vyhodnotenia súdom.

3.2. Vo vzťahu k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej, žalovaná namietala, že rozdelenie parcely č. 215/3 je v rozpore s účelným využitím veci, delenie nerešpektuje osadenie rodinných domov, inžinierskych sietí žalovanej a vybudovaných spevnených plôch. Namietala, že súd bez zdôvodnenia parcely porozdeľoval tak, že sú na „striedačku“, minimalizoval ich čo do výmery a v rozpore s účelným využitím veci prikázal parc. č. 900/4 do vlastníctva žalobcu, hoci sa nachádza pred oknami jej domu. Rovnako bez zdôvodnenia súd zriadil jej vecné bremeno in pesonam, čo znamená pre jej právnych nástupcov v budúcnosti problém s prístupom a prejazdom.

3.3. Záverom dovolateľa navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca a žalovaný zo vzájomného návrhu. Navrhol dovolanie odmietnuť. Súčasne si uplatnil trovy dovolacieho konania. Napadnutý rozsudok považoval za vecne správny a zákonný. Dovolanie považoval za nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 2 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti.

Dovolanie žalobcov k určení, že parc. KN-C č.s 900/4 - zastavaná plocha o výmere 96 m2 vlastníctva do ich bezpodielového vlastníctva

6. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolatelia vyvodili prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a), b), pričom ako právnú otázku, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uviedli otázku, či boli odvolacím súdom zákonne a spravodlivo posúdené podmienky vydržania a či je rozhodnutie odvolacieho súdu zákonné.

9. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

9.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

9.2. Pre záver o tom, že ide o právnú otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

10. Dovolateľmi formulovaná právna otázka nespĺňa zákonom ustanovené podmienky kladené na to, aby bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) resp. b) CSP. Dovolateľa namietali nesprávne právne posúdenie podmienok vydržania. Oba sudy (súd prvej inštancie aj odvolací súd) sa zhodli na tom, že nebola preukázaná existencia držby konkrétnej nehnuteľnosti a dobrej viery. Samotná skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožňujú so spôsobom hodnotenia dôkazov, ani výsledkami vykonaného dokazovania, polemizujú so závermi odvolacieho súdu, nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľmi formulovaná otázka nespĺňa znaky právnej otázky, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá by dovolacím súdom nebola riešená, resp. riešenie ktorej by znamenalo odklon od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

11. V prípade, ak by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania dovolateľov nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

12. Z vyššie uvedeného vyplýva, že uplatnený dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom ustanoveným v ust. § 432 v dôsledku čoho dovolací súd dovolanie dovolateľov v tejto časti odmietol podľa ust. § 447 písm. f) CSP.

Dovolanie žalovanej k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva

13. Dovolaťka v tejto časti namietala, že súd bez zdôvodnenia parcely porozdeľoval tak, že sú na „striedačku“, minimalizoval ich čo do výmery a v rozpore s účelným využitím veci prikázal parc. č. 900/4 do vlastníctva žalobcu, hoci sa nachádza pred oknami jej domu a rovnako bez zdôvodnenia súd zriadil jej vecné bremeno in pesonam, čo znamená pre jej právnych nástupcov v budúcnosti problém s prístupom a prejazdom.

14. Dovolací súd posúdil dovolanie podľa obsahu (čl. 11 ods. 1 a § 124 CSP) a dospel k záveru, že v tejto časti dovolaťka namieta zásah do jej práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP a vytýka, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu.

15. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

16. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

17. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pričom skonštatoval, že súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel ku skutkovým a právnym záverom, na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukázal.

17.1. Vo vzťahu k reálnemu rozdeleniu spoločných nehnuteľností odvolací súd len stroho uviedol, že bolo prihlíadané na výšku spoluvlastníckeho podielu, ako aj účelné využitie veci, pričom sa vôbec nezaoberal námietkou žalovanej k absencii logických úvah k otázkam účelného využitia veci z hľadiska toho, kde sa nachádzajú siete potrebné pre funkčné využitie veci, konkrétne k otázkam polohovania rozvodu plynu, meracích zariadení, osadenia stĺpu na prívod elektrickej energie. Absencia odpovede na tieto námietky robí rozsudok nepreskúmateľný, pretože pri zrušení podielového spoluvlastníctva spôsobom reálnej deľby je nutné brať do úvahy nielen územnoplánovaciú dokumentáciu, ale i prístup ku komunikáciám a účelnosť technického spôsobu navrhovaného riešenia rozdelenia pozemku. Takisto treba prihliadať na tvar, celkovú plochu a veľkosť pozemku, ako aj jeho zastavanosť stavbami. Cieľom je dosiahnuť stav, keď by aj po rozdelení pozemku mohli bývalí spoluvlastníci dobre užívať jednotlivé pozemky. Odvolací súd však nedal odpoveď na námietku, prečo parc. č. 900/4 prikázal do vlastníctva žalobcu (napriek jeho polohe pred domom žalovanej), čo bolo nevyhnutné, pretože rovnako toto zdôvodnenie neobsahuje ani rozsudok súdu prvej inštancie. Nepostačuje iba odkaz na geometrický plán, ktorý je iba technický podklad k rozhodnutiu súdu.

17.2. Odvolací súd sa nevyporiadal ani s odvolacou námietkou žalovanej vo vzťahu k vecnému bremenu, ktorá trvala na tom, že zriadenie vecného bremena vytvára absolútne konfliktné prostredie, čo do užívania tejto plochy vlastníckmi nehnuteľnosťami, ktorá môže byť sprístupnená iba daným koridorom, je iba dôsledkom nesprávneho aplikovania reálneho rozdelenia nehnuteľnosti zo strany súdu a rozhodnutím, ktoré do budúcnosti nie je vykonateľné, nakoľko jeho vymedzenie uvedené v rozsudku je nedostatočné, neurčité, nemožné na užívanie takto zriadeného vecného bremena. Odvolací súd na túto námietku vôbec nezareagoval, a to napriek tomu, že v konaní bolo preukázané, že žalovanej prístup k susediacej nehnuteľnosti, na ktorej má postavený dom, zabezpečovalo právo vyplývajúce zo spoluvlastníckeho vzťahu. Tiež z konania vyplynulo, že bolo nevyhnutné vyriešiť problémy s prípojkami ku stavbe. Napriek tomu súdy v základnom konaní o tom ako tieto skutočnosti zohľadnili, nič neuviedli. Dovolací súd pripomína aj to, že zákon síce nič bližšieho k povahe a druhu vecného bremena nestanovuje. Z podstaty inštitútu vecných bremien však vyplýva, že môžu byť zriadené len k nehnuteľnosti, teda musí patriť každému vlastníckovi veci s ktorou je spojené (vecné bremeno in rem), do úvahy neprichádza zriadenie vecného bremena, ktoré by patrilo osobe (vecné bremeno in personam). Napriek tomu bez

akejkolvek argumentácie súdy zriadili vecné bremeno žalovanej, teda vecné bremeno in personam.

17.2.1. V neposlednom rade dovolací súd z hľadiska efektivity zdôrazňuje, že vecné bremeno musí byť výrokom súdu zriadené takým spôsobom, aby mohlo byť zapísané do katastra nehnuteľností. Musí teda spĺňať požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti. Okresný súd výrok rozsudku formuloval nasledovne: „Súd zriaďuje v prospech žalovanej vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti parcele CKN č. 900/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m² v rozsahu podľa geometrického plánu č. 165/2017 zo dňa 4.12.2017 vyznačeného bodmi 1. a 8., ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku.“ Vo výroku teda absentuje konkrétne vecno-právne obmedzenie vlastníka parc. č. 900, voči vlastníkovi susediacich pozemkov. Zmienka v odôvodnení rozsudku, že sa tým zabezpečuje prístup žalovanej k jej domu, nie je spôsobilá zabezpečiť vklad vecného bremena do katastra nehnuteľností. Pochybnosti tiež vyvoláva odvolávka na geometrický plán, konkrétne jeho body 1. a 8., ktoré by mali predstavovať rozsah vecného bremena, pretože bod 1 sa nachádza na hranici parciel č. 900/8 a č. 900/5, ku ktorým sa však vecné bremeno neviaže.

18. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatných otázkach uvedených v bode 17., od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je preto nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu.

19. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorým zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán, zriadil v prospech žalovanej vecné bremeno, rozhodol o náhrade trov konania strán a štátu a súvisiacom výroku o náhrade trov odvolacieho konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.